

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (jordbruks- och fiskeministrarna) den 30 maj 2023

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter

Lagstiftningsöverläggningar

3. Förordningen om förpackningar och förpackningsavfall: aspekter rörande säkra livsmedel och matsvinn Information från ordförandeskapet - utbyte av åsikter
 - *Diskussionspunkt*

Ansvarigt statsråd

Sr Romina Poumokhtari

Förslagets innehåll

Som ett led i att genomföra EU:s gröna giv och EU:s handlingsplan för cirkulär ekonomi presenterade kommissionen den 30 november 2022 ett förslag till förordning om förpackningar och förpackningsavfall (PPWR). Förordningens övergripande syftet är att minska förpackningsavfallet inom EU genom bland annat ökad återanvändning och högkvalitativ materialåtervinning. Syftet är att styra förpackningssektorn mot klimatneutralitet till 2050, underlätta för konsumenter samt att öka konkurrenskraften och Europas självförsörjningsgrad.

Diskussionen vid jordbruks- och fiskerådets möte kommer att fokusera på kopplingen till frågor om säkra livsmedel, livsmedelssvinn och den inre marknadens funktion samt samspel och synergier med närliggande EU-lagstiftning till exempel gällande material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel.

PPWR baseras på nuvarande förpackningsdirektiv och innebär en ambitionshöjning och ökad harmonisering. Regelverket har gjorts om från direktiv till förordning med harmoniserade hållbarhetskrav på förpackningarna och nya målnivåer om avfallsminskning, återanvändning, återvunnet innehåll och ökade krav på högkvalitativ materialåtervinning, dvs materialåtervinning som möjliggör återvinning till samma applikation som materialet tidigare använts till.

Centralt för PPWR är syftet att förebygga uppkomsten av förpackningsavfall. Detta kommer att genomföras med minskning av överförpackning bl.a. genom att begränsa användningen av onödiga förpackningar och anpassa utformning och design så att förpackningarnas volym och vikt minimeras, förbud av vissa engångsförpackningar inom exempelvis hotell- och restaurangsektorn och främjandet av lösningar för återanvändningsbara och påfyllnadsbara förpackningar för mat och dryck och åtgärder riktade mot transportförpackningar inom e-handeln. Målet om avfallsminskning förväntas ge ökad innovation och cirkulära affärsmodeller.

Förslag till svensk standpunkt

Regeringen välkomnar förslaget och ser det som en viktig del för att nå ett mer resurseffektivt, fossilfritt och självförsörjande samhälle i EU och Sverige. Det kan på ett kostnadseffektivt sätt bidra till en grön omställning och till att uppnå klimat- och miljömålen.

Under vissa omständigheter kan återanvändningssystem utlösa oönskade effekter och inte nödvändigtvis vara de optimala miljölösningarna. Till exempel kan de utlösa en ökning snarare än en minskning av miljömässiga konsekvenser. Detta kan bland annat orsakas av transport, sanering och städning, svårigheter att uppnå ett tillräckligt antal rotationer för att säkerställa ett positivt miljöresultat. Därför anser regeringen att den föreslagna förteckningen över förbjudna förpackningstyper och de föreslagna målnivåerna för återanvändning samt behovet av undantag bör analyseras och kompletteras med ytterligare livscykelanalyser.

Detta är i enlighet med den tidigare överlagda svenska ståndpunkten. För den tidigare överlagda ståndpunkten i sin helhet se Faktapromemoria (2022/23:FPM43).

Regeringen står bakom ordförandeskapets ansats att ta upp förslaget för diskussion, i syfte att ha en fokuserad diskussion på frågor som rör säkra livsmedel, livsmedelssvinn och den inre marknadens funktion samt samspel och synergier med närliggande EU-lagstiftning till exempel material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Överläggning i miljö- och jordbruksutskottet ägde rum den 9 februari och den 9 mars 2023, samt samråd med EU-nämnden den 10 mars 2023 inför Miljörådet den 16 mars 2023.

Fortsatt behandling av ärendet

Fortsatt förhandling av förslaget till förordningen PPWR kommer att ske i rådsarbetsgruppen för miljö under resterande del av det svenska ordförandeskapet och under det spanska ordförandeskapet till hösten.

Faktapromemoria

FaktaPM 2022/23:FPM43, EU-förordning om förpackningar och förpackningsavfall

Icke lagstiftande verksamhet

4. Marknadssituationen i synnerhet efter invasionen av Ukraina

- *Diskussionspunkt*

Ansvarigt statsråd

Sr Peter Kullgren

Förslagets innehåll

Rådet har sedan februari 2022 haft återkommande diskussioner om situationen på jordbruksmarknaderna, särskilt mot bakgrund av Rysslands aggressionskrig mot Ukraina.

Under det svenska ordförandeskapet har det tydliggjorts att jordbruket i EU påverkas på olika sätt. Dels ekonomiska konsekvenser som påverkar jordbruket i EU generellt, dels effekter av handelsliberalisering för ukrainska produkter som påverkar vissa jordbrukare i angränsande medlemsstater mer än de i andra.

Den 30 mars godkände kommissionen ett stödpaket värt 56,3 miljoner euro, som betalats från jordbruksreserven, för att stödja jordbrukare i Bulgarien, Polen och Rumänien.

Den 3 maj ägde en inledande diskussion rum om det andra stödpaketet för medlemsstater som gränsar till Ukraina värt 100 miljoner euro. Något beslut har ännu inte tagits då Ungern respektive Slovakien ännu inte hävt sina unilaterala åtgärder mot importen av jordbruksprodukter vilket var ett krav från kommissionens sida. Ett flertal MS har med anledning av förslaget om den andra krispaketet skrivit brev till EU-kommissionen där de efterlyser transparens och objektiva kriterier vid aktivering av jordbruksreserven.

Utöver de två stödpaket som nämns ovan menar kommissionen att det kan finnas behov av ytterligare stöd från jordbruksreserven i form av ett tredje paket, för att stabilisera marknaderna och för att reagera på kriser som påverkar jordbruksproduktionen.

Vid ministerrådet kommer kommissionen göra en lägesuppdatering om situationen på jordbruksmarknaderna. En diskussion följer där medlemsstaterna förväntas kommentera vad man ser som särskilda svårigheter på kort respektive lång sikt för enskilda sektorer samt vilka kriterier MS anser vara lämpliga för eventuella nya exceptionella åtgärder och vilka sektorer som är i störst behov av stöd.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen står bakom ordförandeskapets arbete för att tydliggöra situationen och utmaningarna på jordbruksmarknaderna. Regeringen anser att det är viktigt att eventuella förslag för att möta utmaningarna från kommissionen eller medlemsstaterna belyses på ett transparent sätt och att

kriterier för ytterligare stödåtgärder utformas objektivt och beaktar de olika svårigheter som finns för olika sektorer i hela EU. Det är viktigt att analysera och ta ställning till eventuella åtgärder från fall till fall.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Marknadssituationen var senast föremål för information i miljö- och jordbruksutskottet den 16 mars och 20 april 2023 samt för samråd med EU-nämnden den 17 mars 2023.

Övriga frågor

5. Nuvarande praxis för marknadsföring av djupfrysta livsmedelsprodukter

- Information från den kroatiska delegationen

Ansvarigt statsråd

Sr Peter Kullgren

Förslagets innehåll

Kroatiens parlament har nyligen lämnat ett förslag till Europeiska kommissionen om att utarbeta bestämmelser om längsta hållbarhetstid för djupfrysta livsmedel, särskilt djupfryst kött. Ärendet är anmält som övrig fråga vid rådet.

Det saknas gemensamma EU-regler för hållbarhetstiden för djupfryst kött. Enligt Kroatien medför det att rekommendationerna från de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna vad gäller hållbarhetstiderna kan skilja sig åt vilket i sin tur kan innebära en varierande hantering i livsmedelskedjan, inklusive i dagligvaruhandeln. Kroatien påpekar vikten av att konsumenterna har kännedom om de livsmedel de köper och hänvisar till rättslig osäkerhet bland de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna om hur den maximala hållbarhetstiden ska fastställas och ber kommissionen att överväga förslaget att reglera frågan om hållbarhetstiden för djupfryst kött.

